

MART VISSER:

‘Ik wil vrouwen mooier en zelfverzekerder maken’

MART VISSER MAAKT AL RUIM TWEE DECENNIA HAUTE COUTURE VOOR ZAKENVROUWEN, ADVOCATEN EN ANDERE VROUWEN DIE ‘MIDDEN IN HET LEVEN STAAN’. HIJ LAAT ZICH HIERBIJ INSPIREREN DOOR HET AANBOD OP DE CHICSTE CATWALKS VAN PARIJS.

TEKST: PATRICIA JACOB • BEELD: ROSA VAN EDEREN (PORTRETTEEN), CARIN VERBRUGGEN FOTOGRAFIE (MODEBEELD)

Uit de nieuwe collectie van Mart Visser: Odd Shapes

MART VISSER HEEFT WAT MET PARIJS. 'IN PARISIENNES ZIT een prachtige kracht. Ze zijn energiek, arrogant en kleden zich op de juiste manier. Het zit in hun genen om precies te weten hoe het hoort. Ze inspireren me. Ik heb zelfs ooit een collectie op hen gebaseerd.' Naast Vissers fascinatie voor Pariisennes, is er nog een reden waarom hij een zwak heeft voor de stad: het is geboorteplaats van zijn geliefde *métier* van haute couture.

Vader van de moderne haute couture

De haute couture – letterlijk: hogere snijkunst – is ontstaan in de tweede helft van de 19e eeuw. Ik hoor u denken: toen pas? Maar voor die tijd droeg de adel toch ook al exclusieve maatkleding? Ja, maar dat was toch wat anders. In de tijd dat 'glamourkoning' Lodewijk XIV regeerde (1643-1715) liet hij poppen bezorgen bij Europese vorstenhuizen. Hij deed dit om Franse mode te promoten. Deze poppen waren van top tot teen gehuld in het nieuwste van het nieuwste. Adellijke dames vroegen plaatselijke kledingmakers de poppenkleding op maat na te maken. In de 18e eeuw gebeurde hetzelfde met de kleding die Rose Bertin voor koningin Marie-Antoinette ontwierp. In het begin namen societydames genoeg met kopieën door hun eigen kledingmaker, maar later gingen ze speciaal naar Parijs om zich ter plekke kleding aan te laten meten.

De Engelsman Charles Frederick Worth was de eerste kledingmaker die conceptueel te werk ging. Hij bootste geen kleding van anderen na, maar kwam met een eigen collectie waarin hij zijn modevisie verwerkte. Zijn eerste collectie presenteerde hij in 1858 in Parijs. Uniek was dat hij daarvoor mannequins in plaats van paspoppen inzette. Na afloop van de show konden de toeschouwers zijn creaties in de gewenste maat en stof bestellen. De 'vader van de moderne haute couture' signeerde zijn kledingstukken als kunstwerken door er een label met zijn naam in te naaien. Ook dat was nooit eerder vertoond.

Een stukje ambacht

In Frankrijk is het begrip 'haute couturier' bijna heilig. Deze status komt deels door Worth. Hij richtte in 1868 de voorloper van de Chambre Syndicale de la Haute Couture op. Deze instantie bepaalt welke ontwerpers zich in Frankrijk 'haute couturier' mogen noemen. Daarvoor gelden vele strikte eisen. Zo moeten ze een atelier met minstens twintig werknemers hebben en twee

collecties per jaar showen. Elke collectie moet bestaan uit 35 tot 50 vernieuwende en unieke ontwerpen.

In Nederland wordt het begrip nonchalanter gebruikt; media strooien met termen als 'top haute couturier' en 'meester couturier'. Mart Visser fronst. 'Bij haute couture teken je eerst met de hand een patroon en maak je een katoenen proefmodel. De klant past dit model en pas als het goed zit, maak je het kledingstuk van echte stof. Voordat het echt áf is, zijn er nog meer fittings en werk je aan de finesses – het rijgwerk, de voering. Haute couture is een stukje ambacht met de signatuur van de ontwerper. In Nederland zijn er maar drie mensen die haute couture maken: Jan Taminiau, Claes Iversen en ik.'

Golden Age of Couture

Visser presenteerde in 1992 zijn eerste haute-couturecollectie. Sindsdien komt hij twee keer per jaar met een nieuwe collectie.

Hij studeerde af aan Modeacademie Charles Montaigne, het huidige Amsterdam Fashion Institute. Kostuumgeschiedenis was een onderdeel van zijn opleidingen styling en ontwerpen. 'Ik vond mode pas interessant vanaf de *roaring twenties*, de tijd van de charleston. Vanaf de 17e eeuw was het beeld steeds hetzelfde geweest: zware korsetten, wijde pompeuze rokken – al dan niet met crinolines. Erg theatraal allemaal, te veel 'kostuum'. In de jaren twintig ontstond er een nieuwe, frisse *schwung* in de mode en couture. Ontwerpers gingen andere stoffen, technieken en materialen gebruiken. Ze kwamen met echte kleding. Daar houd ik van.'

Zijn grootste inspiratiebron is echter de periode van na de Tweede Wereldoorlog tot rond 1960. 'De Amerikanen waren rijk en reisden veel. Haute-couturehuizen floreerden. Top-

pers als Pierre Balmain, Jacques Fath en Christóbal Balenciaga beleefden hoogtijdagen. De topjurken van Christian Dior komen ook uit deze tijd. Er werden jurken gemaakt waar meer dan tweeduizend werkuren inzaten. Het was de Golden Age of Couture.'

Die Gouden Era begon toen Dior de New Look lanceerde. Zijn kleding met ultravrouwelijk silhouet – ronde schouders, een wespentaille, een wijde lange rok – was een reactie op de sobere oorlogsmode. 'Dior heeft zeker een belangrijke rol gespeeld,' zegt Visser. 'Maar Balenciaga is de architect van de Golden Age. Ik heb gelezen dat hij vrijwel de hele dag bezig was met fittings, techniek, ambacht, techniek, ambacht. Hij probeerde constant zichzelf te verbeteren. Bere-interessant hoe hij bezig was.'

'YVES SAINT-LAURENT HEEFT MEER VOOR HET VROUWBEELD GEDAAN DAN COCO CHANEL'

Mart Vissers digitale moodboard op Pinterest

Dior noemde Balenciaga ‘de meester van ons allen’. De ontwerper kwam uit Spanje, maar verhuisde naar Parijs waar hij een couturehuis opende aan Avenue Georges V. Hij gebruikte weinig prints en felle kleuren, maar had wél iets met polkadots, een stippenpatroon. Begin jaren veertig lanceerde hij het zandloper-silhouet, dat later door Dior werd uitgewerkt in zijn New Look.

Discreet imponeren

Visser heeft zijn favoriete jurken van Dior en andere couturiers verzameld op Pinterest (bit.ly/1K3sqNp). Een strapless avondjurk met stola en uitwaaijende rok van Balenciaga schittert er naast een crèmekleurig Dior-ensemble: kort jasje, rechte jurk, een camelkleurige tailleband. De couturier heeft avondjurken van Jean Patou, Pierre Cardin en Hubert de Givenchy ‘gepind’ en werk van Yves Saint-Laurent, zoals een gebloemde avondjurk met één mouw en een crèmekleurig broekpak met wijde pijpen.

Die *tailleur-pantalon* mag natuurlijk niet ontbreken op Vissers digitale *moodboard*. Saint-Laurent was immers de man die vrouwen bevrijdde door ze als eerste couturier een broek aan te trekken. ‘André Corréges en Cardin waren in de jaren zestig toonaangevend in Parijs. Saint-Laurent, een leerling van Dior, was dat in de jaren zeventig en tachtig. Hij heeft meer voor het vrouwbeeld gedaan dan bijvoorbeeld Coco Chanel. Wat overigens niet wegneemt dat Chanel een instituut is en dat ik dit huis als merk fantastisch vind.’

Uit de beelden die Visser heeft gepind, blijkt zijn voorliefde voor soepel vallende elegante kleding die op een discrete manier

verleidelijk is: de outfits zijn niet *in your face*, maar imponeren op geraffineerde wijze. Dat subtiele komt ook in zijn eigen creaties terug. ‘Mijn kleding moet de persoonlijkheid van de vrouw onderstrepen, niet overschaduwen. Ik wil vrouwen mooier en zelfverzekerder maken. Ze moeten mijn kleding jarenlang met een prettig gevoel dragen.’

Vissers couture is tijdloos en van de hoogste kwaliteit. ‘Zijde, linnen, velours, suède. Ik ga voor de beste materialen van de beste leveranciers.’ Dat geldt ook voor het bont dat hij gebruikt. Zijn kleding heeft een eenvoudige belijning waarin hij, zoals hij dat noemt, ‘het ambt neerzet’. Om dat ambachtelijke te perfectioneren, gaat Visser geregeld met zijn coupeuses naar kostuumafdelingen van het Haags Gemeentemuseum of het ‘Rijks’. Ze zoomen dan vooral in op de technieken van couturistukken uit de Golden Age. Bij een bezoek aan het depot van de Pierre Bergé-Yves Saint-Laurent Foundation in Parijs was hij onder de indruk van Saint-Laurents creaties, zoals dat jasje met één knoop. ‘Zo op het eerste gezicht een gewoon jasje, maar dan zie je dat die knoop is aangezet met paardenhaar en dat aan de onderkant organza zit om het jasje soepeler te laten vallen. Prachtig, al die verborgen technieken die perfectie waarborgen.’

Rebranding

Rond het moment dat we elkaar spreken ‘beitelt’ Visser aan de creaties voor zijn volgende haute-couturecollectie, voor de herfst en winter van 2015. In onze ontmoetingsplek, zijn serene salon in Amsterdam-Zuid, hangt de kleding uit de meest recente collectie;

zomer 2015. Een paspop showt een roze jurkje met vlakken in verschillende tinten roze. De *robe* doet me denken aan de Mondriaan-jurken van Saint-Laurent. Visser knikt: ‘Uit alles wat ik zie, filter ik wat ik mooi vind.’

Wat hij van het huidige aanbod op de Parijse catwalk vindt? ‘Alber Albaz heeft het huis van Jeanne Lanvin op een prachtige manier nieuw leven ingeblazen. Wat Raf Simons voor Dior heeft gedaan, vind ik ook knap. Door hem is Dior weer terug bij zijn *roots* én heeft de kleding de kracht van nu gekregen. Simons’ herinterpretatie van Dior laat zien hoe je een merk moet *rebranden*.’

Droombeeld nastreven

Rebranden ... In de chique couture-wereld lijkt praten over marketing op vloeken in de kerk. Maar Vissers’ vocabulaire past bij de ontwikkelingen in de hoogste moderegionen. In 1946 waren er 106 modehuizen die in Frankrijk het ‘keurmerk’ haute couture mochten voeren, de laatste jaren schommelt dat rond de 15. Dat lage aantal hangt onder meer samen met de strikte eisen die de Chambre Syndicale de La Haute Couture stelt – een minimum aantal werknemers, jaarlijks twee shows. Haute Couture kost veel geld. Niet elk huis kan of wil dat daarin steken. Waarom Dior, Chanel, Givenchy en Jean-Paul Gaultier dat wél blijven doen? Omdat ze tijdens een show de visie van het huis kunnen laten zien. Daarbij genereren de

‘HAUTE COUTURE IS EEN STUKJE AMBACHT MET DE SIGNATUUR VAN DE ONTWERPER’

aan haute couture zijn. Mensen zullen altijd een droombeeld nastreven. En ik? Ik wil gewoon de allermooiste kleding blijven maken. Dát is mijn roeping.’

EN ROUTE

MÉÉR MART VISSER – Op 19 september presenteert Mart Visser zijn show voor de haute-couturecollectie winter 2015 (*invitations only*). Visser timmert ook behoorlijk aan de weg als schilder en beeldhouwer. Zijn werk is nog tot 25 september te zien in de *design studio and store* van interieurontwerper Marcel Wolterinck aan Zevenend 33e in Laren. www.martvisser.nl